

COMPENSATIECOMMISSIE

Zaaknummer Compensatiecommissie 2012CC122

Zaaknummer Klachtencommissie 2011T282

datum uitspraak 21/01/2014

De Compensatiecommissie voor seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland (hierna ook te noemen: de Compensatiecommissie) geeft op grond van de Compensatieregeling R.-K. Kerk Nederland, Compensatie na seksueel misbruik van minderjarigen (hierna ook te noemen: de Compensatieregeling), het volgende advies naar aanleiding van de aanvraag tot compensatie door:

[naam],

geboren op [datum],

wonende te [plaats],

hierna te noemen: verzoeker,

juridisch adviseur: mevr. I.T. van Delft-Duivesteijn, werkzaam bij Rechtspraktijk Drost BV, gevestigd te Hengelo,

te voldoen door:

Het Aartsbisdom [plaats],

gevestigd te [plaats],

hierna te noemen: verweerder.

1. Verloop van de procedure

1.1 Het aanvraagformulier voor het verkrijgen van compensatie wegens vastgesteld seksueel misbruik van een minderjarige door een persoon verbonden aan een R.-K. instelling in Nederland is door de griffie van de Compensatiecommissie ontvangen op 2 mei 2012, tezamen met het advies van de Klachtencommissie d.d. 6 februari 2012 met zaaknummer 2011T282, waarin het seksueel misbruik gegrond is verklaard en de brief van 16 maart 2012 van verweerder, waarin verweerder te kennen geeft de gegrondverklaring over te nemen. Het door verweerder ingevulde antwoordformulier is door de griffie ontvangen.

1.2 Bij brief van 16 juli 2012 heeft de voorzitter van de Compensatiecommissie op de voet van artikel 19 van de Compensatieregeling nadere vragen gesteld aan verzoeker aangaande de geleden vermogensschade. Namens verzoeker is hierop geantwoord bij brief van 9 november 2012. Verweerder heeft bij brief van 15 februari 2013 daarop gereageerd.

1.3 Bij mailbericht van 13 augustus 2013 heeft de voorzitter van de Compensatiecommissie verzoeker verzocht nadere bewijsstukken aan te leveren met betrekking tot het seksueel

misbruik en de gestelde schade. In reactie hierop zijn nadere stukken aangeleverd, ingekomen op 14 en 18 november 2013. Verweerder is wederom in de gelegenheid gesteld daarop te reageren, hetgeen verweerder heeft gedaan bij brief van 20 november 2013.

1.4 Door het indienen van het aanvraagformulier heeft verzoeker aangegeven akkoord te gaan met de Compensatieregeling. Ook verweerder heeft de Compensatieregeling aanvaard. Beide partijen hebben afschriften gekregen van alle genoemde stukken die deel uitmaken van het dossier waarover de Compensatiecommissie beschikt.

2. De vaststaande feiten

Voor de beoordeling van de aanvraag tot compensatie gaat de Compensatiecommissie uit van de feiten en omstandigheden, zoals deze door de Klachtencommissie in haar advies zijn vastgesteld en gegrond zijn bevonden. Kort weergegeven en nader beschreven in het advies van de Klachtencommissie gaat het in deze zaak om het navolgende seksueel misbruik.

Verzoeker is in de vierde klas van de lagere school ([schooljaar]) misdienaar geworden in de [kerk] te [plaats]. Wijlen [voornamen] [naam] (hierna te noemen: [naam]) was aldaar [functie] en stond in hoog aanzien. [naam] zorgde ervoor na de mis alleen te zijn met verzoeker door de andere misdienaar weg te sturen. Hij begon er mee om verzoeker te kietelen, maar ging iedere keer een stukje verder en zo heeft [naam] meermalen de genitaliën van verzoeker aangeraakt. Samenvattend is verzoeker gedurende één (school)jaar door [naam] uitgekleeft en in toenemende mate en steeds nadrukkelijker betast aan zijn geslachtsdelen. Toen het betasten zich concentreerde op zijn geslachtsdelen, is verzoeker weggerend.

Verzoeker heeft het seksueel misbruik destijds aan zijn moeder verteld maar zij kon hem niet geloven, omdat zij als gezin nauw bij de kerk betrokken waren. Dit leidde ertoe dat verzoeker misdienaar diende te blijven. Sindsdien probeerde hij steeds als eerste weg te komen na de mis in de wetenschap en een daaruit voortvloeiend schuldgevoel dat dan de andere misdienaar zou worden misbruikt.

Verzoeker was bij aanvang van het misbruik ongeveer 11 of 12 jaar oud.

Vast staat dat [naam] zich reeds eerder (in de [parochie] in [plaats]) aan seksueel misbruik schuldig heeft gemaakt en dat dat reden was voor overplaatsing naar [plaats] (aldus overweging 2.3 en 3 van het advies van de Klachtencommissie), maar dat toen door verweerder een ernstige bestuurlijke inschattingfout is gemaakt door [naam] onvoldoende te monitoren. Vast staat eveneens dat [naam] in [plaats] meerdere misdienaars seksueel heeft misbruikt en dat de slachtoffers zich noch door dorpsgenoten in hun dorpsgemeenschap noch door het kerkbestuur gesteund hebben gevoeld, aldus overweging 4.5 van het advies van de Klachtencommissie.

3. Het bewijs en categorie-indeling

3.1 Verzoeker heeft als bewijsmiddel bedoeld in artikel 7 sub a van de Compensatieregeling in het geding gebracht het advies van 6 februari 2012 (zaaknummer 2011T282) van de Klachtencommissie gegeven naar aanleiding van de klacht van verzoeker. In dit advies is de klacht gegrond verklaard. Ook is overgelegd het besluit van 16 maart 2012, waarin staat vermeld dat de verantwoordelijke kerkelijke gezagsdrager het genoemde advies van de Klachtencommissie heeft overgenomen.

3.2 Gelet op het jegens verzoeker gepleegde seksueel misbruik, zoals vermeld onder 2 en gelet op het geleverde bewijs daarvan zoals vermeld onder 3.1, oordeelt de Compensatiecommissie dat een indeling van de aanvraag tot financiële compensatie in categorie 3, zoals nader omschreven in artikel 5 sub 3 van de Compensatieregeling, haar juist voorkomt.

Volgens artikel 5 van de Compensatieregeling en de toelichting daarop kan eerst sprake zijn van een vergoeding in categorie 5 indien sprake is van substantiële vermogensschade en geen gerede twijfel bestaat tussen deze schade en het seksueel misbruik. Gelet op de hierna onder 4 aangevoerde redenen, kan daarvan naar het oordeel van de Compensatiecommissie in het onderhavige geval niet gesproken worden, hetgeen met zich brengt zich dat de onderhavige aanvraag om die reden definitief ingedeeld dient te worden in categorie 3.

4. Bedrag financiële compensatie en kosten rechtsbijstand

4.1 De Compensatieregeling kent, zoals de toelichting bij de Compensatieregeling het omschrijft, een tegemoetkoming naar billijkheid in de schade ontstaan door seksueel misbruik. In een aantal gevallen zal de compensatie de schade dekken, in een aantal gevallen zal dat niet zo zijn. De in deze regeling omschreven compensatie heeft het karakter van smartengeld ter erkenning van het jegens verzoeker gepleegde seksueel misbruik en ter genoegdoening van het geschokte rechtsgevoel. Het is bedoeld om een materiële vergoeding te bieden ter verzachting van het gedurende vele jaren ondergane psychisch leed, de pijn, het verdriet en de gederfde levensvreugde. Tevens is de vergoeding, zoals de toelichting op de regeling vermeldt, bestemd voor vergoeding van sommige uitgaven die gedaan zijn ten gevolge van het misbruik, afgezien van de vergoeding voor vermogensschade als bedoeld in artikel 5 onder 5 van de Compensatieregeling.

standpunt verzoeker

4.2 Op verzoek van de voorzitter van de Compensatiecommissie bij brief van 16 juli 2012 en bij mailbericht van 13 augustus 2013 is namens verzoeker bij brief van 9 november 2012 en bij brieven ingekomen op 14 en 18 november 2013 de vermogensschade van verzoeker nader toegelicht. Kort samengevat wordt het navolgende gesteld.

Verzoeker is door het misbruik dat hem is aangedaan veranderd van een lief en gelukkig kind in een moeilijk hanteerbaar kind. Hij kreeg last van driftbuien, woedeaanvallen en was in zichzelf gekeerd en daardoor weinig toegankelijk voor zijn omgeving. Ook heeft het misbruik geleid tot concentratieproblemen en moeilijkheden in het omgaan met gezagsverhoudingen. De destijds ontstane problemen hebben doorgewerkt in het latere leven van verzoeker. De problemen zijn bepalend geweest voor het mislukken van de overname van de [bedrijf], die door zijn vader was opgebouwd. Hij kon niet omgaan met het door de strakkere regelgeving moeten afleggen van verantwoording aan instanties, hetgeen uiteindelijk er in heeft geresulteerd dat op instigatie van de bank het [bedrijf] alsmede het ouderlijk huis moesten worden verkocht en verzoeker in de schuldsanering terecht kwam.

Tevens hebben de emotionele problemen, waar verzoeker sinds het misbruik mee kampt, in januari [jaartal] geleid tot een uit de hand gelopen conflict met zijn buurman. Verzoeker is daarvoor door de politierechter bij vonnis van [datum] strafrechtelijk veroordeeld tot een taakstraf wegens ondermeer [misdrijf] Het gevolg van voornoemde [misdrijf] is dat tegen verzoeker een civiele procedure is aangespannen door het slachtoffer van de [misdrijf], waarin van verzoeker een bedrag van circa [bedrag] wordt gevorderd wegens geleden schade. In deze zaak is bij vonnis d.d. [datum] van de rechtbank te [plaats] verzoeker veroordeeld om -kort samengevat- de immateriële en materiële schade die voortvloeit uit de als onrechtmatige daad aan te merken [misdrijf], te vergoeden.

Ook de werkgever van het slachtoffer van de [misdrijf] heeft een procedure tegen verzoeker geëntameerd ter zake van de door de werkgever gemaakte kosten voortvloeiend uit de arbeidsongeschiktheid van het slachtoffer van de [misdrijf]. Deze procedure is beëindigd in een vaststellingsovereenkomst, waarbij verzoeker zich heeft verplicht een bedrag van [bedrag] te betalen aan deze werkgever.

Nu verzoeker het niet slagen van de overname van de [bedrijf] alsmede de vorderingen die tegen hem zijn en zullen worden ingediend naar aanleiding van de door hem gepleegde [misdrijf], toeschrijft aan de psychische schade die hij door het seksueel misbruik heeft opgelopen, concludeert verzoeker dat zijn aanvraag ingedeeld dient te worden in categorie 5. Er is -aldus verzoeker- sprake van substantiële schade die zonder gerede twijfel in causaal verband staat met het seksueel misbruik, waardoor hij voor het maximaal uit te keren schadevergoedingsbedrag in aanmerking wenst te komen.

standpunt verweerder

4.3 Verweerder heeft bij brieven van 15 februari en van 20 november 2013 gereageerd en -kort samengevat- te kennen gegeven af te zien van het geven van een inhoudelijk oordeel.

overwegingen Compensatiecommissie

4.4 De Compensatieregeling kent in artikel 5 de mogelijkheid tot toekenning van een gemaximeerde compensatie voor vermogensschade bij -onder meer- een indeling in categorie 3, waarvan hier sprake is. Daarbij dient de vermogensschade substantieel te zijn. Ook dient er volgens de toelichting op artikel 5 zonder gerede twijfel een causaal verband te zijn tussen die substantiële vermogensschade enerzijds en het seksueel misbruik anderzijds.

4.5 Bij de vaststelling van de omvang van de vermogensschade gaat het om een vergelijking tussen de situatie na het seksueel misbruik enerzijds en anderzijds de situatie zoals die - het seksueel misbruik weggedacht - naar redelijke verwachtingen geweest zou zijn gelet op alle bekende feiten en omstandigheden. De Compensatiecommissie heeft de door verzoeker ter onderbouwing van de omvang van zijn vermogensschade aangedragen en door verweerder niet bestreden factoren, beoordeeld.

4.6 De Compensatiecommissie is van oordeel dat niet zonder gerede twijfel aannemelijk is dat verzoeker substantiële schade heeft geleden die veroorzaakt is door het hem aangedaan seksueel misbruik. Dit brengt met zich dat een indeling in categorie 5 -gelet op de daartoe gestelde eisen in de Compensatieregeling- niet aan de orde kan zijn. De Compensatiecommissie komt tot dit oordeel op grond van de volgende afweging.

geen causaal verband

4.7 Duidelijk is geworden dat verzoeker kampt met problemen van agressieregulering en dat hij dientengevolge in een situatie terecht is gekomen, waarin hij geweld heeft gebruikt jegens een ander. Dat verzoeker schade heeft geleden en nog zal lijden ten gevolge van de hem toegerekende [misdrijf], is vast komen te staan aan de hand van het in kracht van gewijsde gegane vonnis van de rechtbank te [plaats] van [datum].

De vraag die in de onderhavige Compensatieprocedure evenwel beantwoord moet worden is of zonder gerede twijfel is komen vast te staan dat deze schade (die wat betreft de hoogte van het bedrag zonder meer als 'substantieel' heeft te gelden) veróorzaakt is door het hem in zijn jeugd aangedaan seksueel misbruik. Hoewel verzoeker daartoe uitdrukkelijk door de Compensatiecommissie in de gelegenheid is gesteld, heeft verzoeker geen bewijsstukken overgelegd, waaruit een causaal verband kan worden afgeleid tussen enerzijds het disfunctioneren van verzoeker (waarbij met name bedoeld wordt zijn psychische gesteldheid, waaronder zijn extreme woede-aanvallen en het niet kunnen omgaan met gezag) en anderzijds het verzoeker aangedaan seksueel misbruik, zodat naar het oordeel van de

Compensatiecommissie een dergelijk causaal verband niet met voldoende mate van waarschijnlijkheid kan worden aangenomen. In de wel overgelegde stukken wordt als verklaring voor het gedrag van verzoeker noch direct noch indirect gerefereerd aan het seksueel misbruik (dan wel een trauma) dat hem in zijn jeugd is aangedaan. Er zijn voor de Compensatiecommissie daardoor onvoldoende aanknopingspunten om het seksueel misbruik met een voldoende mate van waarschijnlijkheid als oorzaak te kunnen beschouwen voor de gedragingen van verzoeker. Het zelfde heeft te gelden voor de stelling van verzoeker dat het mislukken van de overname van het [bedrijf] en zijn privéfaillissement aan het seksueel misbruik toegerekend dient te worden.

Ten overvloede merkt de Compensatiecommissie op dat geen concrete onderbouwde schadeberekening is overgelegd met betrekking tot de mislukte overname van de [bedrijf], zodat ook de hoogte van de gestelde schade niet is verduidelijkt.

4.8 De Compensatiecommissie wenst met het hiervoor gestelde over 'substantiële schade' op geen enkele wijze afbreuk te doen aan de gevolgen en de impact die dit misbruik voor verzoeker heeft en heeft gehad. Zij hecht er nadrukkelijk aan op te merken dat zij zich rekenschap geeft van het verzoeker op een kwetsbare leeftijd aangedane seksuele misbruik, alsmede van de omstandigheden waaronder dit heeft kunnen plaatsvinden. De door verzoeker genoemde psychische gevolgen zijn in de eerste plaats mede bepalend voor de hoogte van de in het kader van de Compensatieregeling toe te kennen compensatie wegens smartengeld. Daarmee is niet en zeker niet zonder meer gezegd dat deze psychische gevolgen ook -in substantiële omvang- tot vermogensschade hebben geleid. Op dat punt dient er geen gerede twijfel te bestaan ten aanzien van het causaal verband tussen de gestelde schade en het misbruik. Nu concrete vermogensschade alsmede het causaal verband met het aangedaan seksueel misbruik niet zonder gerede twijfel is komen vast te staan, komt verzoeker alleen voor een bedrag ter zake van smartengeld in aanmerking.

4.9 Gelet op alle feiten en omstandigheden van de onderhavige aanvraag is de Compensatiecommissie van oordeel dat binnen categorie 3 een vergoeding van € 15.000,- als passend is aan te merken.

4.10 Het feit dat door verweerder reeds een bedrag van €10.000,- bij wijze van voorschot is betaald, brengt met zich dat dit bedrag krachtens artikel 4 van de Compensatieregeling in mindering moet worden gebracht, waardoor een te betalen bedrag van €5.000,- resteert.

4.11 Verzoeker heeft een nota ter hoogte van €2.202,85 inclusief kantoorkosten en BTW overgelegd aan de Compensatiecommissie ter zake van kosten van rechtsbijstand gemaakt in het kader van het aanvragen van de financiële compensatie. De Compensatiecommissie is van oordeel dat -gelet op artikel 22 van de Compensatieregeling- ter zake van de redelijke kosten rechtsbijstand voor vergoeding in aanmerking komt een bedrag van € 1.000,-.

5. Slotsom

5.1 De Compensatiecommissie heeft kennisgenomen van alle stukken in het onderhavige dossier en is op grond daarvan tot het oordeel gekomen dat de onderhavige aanvraag gelet op de bepalingen van de Compensatieregeling dient te worden ingedeeld in categorie 3 en dat de hierna te vermelden bedragen voor betaling in aanmerking dienen te komen.

5.2 Betaling van compensatie en kosten van rechtsbijstand geschiedt zonder dat van de verzoeker tot compensatie finale kwijting ter zake van schadevergoeding wegens seksueel misbruik wordt verlangd.

5.3 Deze beslissing van de Compensatiecommissie geldt als bindend advies voor verweerder en is noch voor verzoeker, noch voor verweerder vatbaar voor enige vorm van beroep bij de Compensatiecommissie.

6. Het advies

De Compensatiecommissie komt tot een indeling van de aanvraag van verzoeker in categorie 3 en adviseert verweerder om binnen zes weken te rekenen vanaf de dag na deze uitspraak:

- aan verzoeker een bedrag van € 15.000,- te betalen, waarvan wegens een reeds ontvangen voorschot van € 10.000,- een te betalen bedrag van €5.000 resteert, alsmede
- aan de verlener van rechtsbijstand ter zake van kosten van rechtsbijstand een bedrag van € 1.000,- te betalen.

Deze beslissing is gewezen door de Compensatiecommissie in de samenstelling mr. B. H. (voorzitter), mr. J. M. van de L. en mr. D.J. van der K., bijgestaan door mr. E.B. S.-van C., griffier, op 21/01/2014 en is ondertekend door de voorzitter.

voorzitter